

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 12 februari 1897, kl. 12 midd.

Konstitutionsutskottets memorial, med uppgift å hvilande förslag till ändringar i grundlagarne.

Till grundlagsenlig behandling får utskottet härmed för Riksdagen anmäla de på grund af § 64 riksdagsordningen under sist förflutna treårsperiod såsom hvilande antagna förslag till ändringar i rikets grundlagar.

Förslag

till ändringar i grundlagarne, hänskjutna till grundlagsenlig behandling vid nu pågående riksdag:

från riksdagen år 1894:

om ändring af § 26 riksdagsordningen.

Riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 26.

Riksdagsmannabefattning kan endast af svensk medborgare utöfvas.

Riksdagsmannabefattning kan endast af svensk medborgare utöfvas.

(Nuvarande lydelse.)

Ej må såsom riksdagsman godkännas:

a) den som står under förmyndarskap;

b) den som till borgenärer all sin egendom afträdt och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han från deras kraf befriad är;

c) den som för vanfrejdande brott är under tilltal, eller blifvit för sådant brott till ansvar dömd eller under framtiden stäld;

d) den som är förlustig medborgerligt förtroende eller förklarats ovärdig att inför rätta föra andras talan;

e) den som blifvit förvunnen att hafva vid riksdagsmannaval med penningar eller gåfvor sökt värfva röster, eller emot vedergällning afgifvit sin röst, eller genom våld eller hot stört valfriheten.

(Föreslagen lydelse.)

Ej må såsom riksdagsman godkännas:

a) den som står under förmyndarskap;

b) den som till borgenärer all sin egendom afträdt och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han från deras kraf befriad är;

c) den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, hvilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende, eller den som är stäld under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd;

d) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjenst vidare nyttjas;

e) den som blifvit förvunnen att hafva vid riksdagsmannaval med penningar eller gåfvor sökt värfva röster, eller emot vedergällning afgifvit sin röst, eller genom våld eller hot stört valfriheten.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 8,
Första Kammarens protokoll den 21 april,
Andra Kammarens protokoll den 24 april;

från riksdagen år 1895:

1:o) om tillägg till § 33 riksdagsordningen, så lydande:

Vid samtidigt förfall för både talmannen och vice talmannen i nägon af Riksdagens Kamrar utses under enahanda ordförandeskap, som nyss är nämndt, en af Kammarens

öfriga ledamöter att tjenstgöra såsom talman, till dess förfallet upphört.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 4 samt memorial n:o 10,
Första Kammarens protokoll den 20 mars och den 3 april,
Andra Kammarens protokoll den 20 mars och den 3 april;

2:o) om ändring af § 10, § 20, § 32 mom. 1 och § 33 riksdagsordningen.

Riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 10.

För den, som blifvit till ledamot i Första Kammaren utsedd, utfärdas vid valförrättningens slut fullmakt, som, när valet verkstälts af landsting, underskrifves af dess ordförande, med kontrasignation af landstingets sekreterare, och, då valet skett af stad, undertecknas af stadsfullmäktiges ordförande jemte två af desse fullmäktige. Fullmagterne böra hafva följande lydelse:

»I kraft af — — — (lika med motstående lydelse) — — — — —.» Ort och tid.

För den, som blifvit till ledamot i Första Kammaren utsedd, utfärdas vid valförrättningens slut fullmakt *i två exemplar, af hvilka det ena öfverlemnas åt den valde och det andra insändes till Justitie-departementet.* Fullmagterne, som, när valet verkstälts af landsting, *underskrifvas* af dess ordförande, med kontrasignation af landstingets sekreterare, och, då valet skett af stad, undertecknas af stadsfullmäktiges ordförande jemte två af desse fullmäktige, böra hafva följande lydelse:

»I kraft af det riksdagsmannaval, som af N. N. landsting (stadsfullmäktige i N. N. stad) blifvit den — — förrättadt, varder N. N. härigenom befullmäktigad att för en tid af nio år från nämnde dag vara ledamot af Riksdagens Första Kammar.» Ort och tid.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 20.

För den, som blifvit utsedd till ledamot i Andra Kammaren, utfärdas ofördröjligen fullmägt, underskrifven för valkrets å landet af domhafvanden, — för stad, som ensam sänder riksdagsman, af stadens magistrat, — och för valkrets, som består af flera städer, af den magistrat, som valet slutligen handlagt. Fullmagterne böra hafva följande lydelse:

»Vid riksdagsmannaval — — —
(lika med motstående lydelse) — —
— —.» Ort och tid.

För den, som blifvit utsedd till ledamot i Andra Kammaren, utfärdas ofördröjligen fullmägt *i två exemplar, underskrifna* för valkrets å landet af domhafvanden, för stad, som ensam sänder riksdagsman, af stadens magistrat, och för valkrets, som består af flera städer, af den magistrat, som valet slutligen handlagt; *och skall det ena exemplaret öfverlemnas åt den valde och det andra insändas till Justitie-departementet.* Fullmagterne böra hafva följande lydelse:

»Vid riksdagsmannaval, som den — — hållits i N. N. domsaga» (»N. N. valdistrikt af N. N. domsaga») eller »i N. N. stad» (»städer»), »har N. N. blifvit utsedd till ledamot af Riksdagens Andra Kammare för en tid af tre år, räknade från och med den 1 Januari nästkommande år» (eller om valet hållits till följd af Konungens förordnande om nya val eller om riksdagsman eljest afgått innan den tid, för hvilken han blifvit vald, tilländalupit: »för tiden till den 1 Januari år — —»), »hvarom detta länder till bevis och fullmägt.» Ort och tid.

§ 32.

1. Den, som blifvit till riksdagsman vald, skall, första gången

1. *Innan Riksdagen sammanträder, företages inför chefen för*

(Nuvarande lydelse.)

han efter valet till riksdag sig inställer, inför chefen för Justitie-departementet, eller den Konungen i hans ställe förordnar, sin fullmägt till granskning uppvisa å den dag Riksdagen sammanträder eller, om riksdagsman senare sig inställer, så snart derefter ske kan. Denna granskning, som skall ske i närvaro af tre bland Fullmäktige i Rikets bank och tre bland Fullmäktige i Riksgäldskontoret, har till föremål att undersöka, huruvida fullmagterne blifvit i föreskrifven form utfärdade, och skall vid den riksdag, för hvilken nya val af begge Kamrarnas eller enderas samtliga ledamöter egt rum, vara inom tre dagar fulländad, men vid andra riksdagar samma dag, då fullmagterne uppvisas.

(Föreslagen lydelse.)

Justitie-departementet, eller den Konungen i hans ställe förordnar, i närvaro af tre bland Fullmäktige i Rikets bank och tre bland Fullmäktige i Riksgäldskontoret granskning af de till Justitie-departementet inkomna, för Riksdagens ledamöter utfärdade fullmagter. Denna granskning, som har till föremål att undersöka, huruvida fullmagterne blifvit i föreskrifven form utfärdade, skall vara fulländad sist å dagen före Riksdagens början. Inkommer fullmägt efter Riksdagens början, skall granskning deraf genast verkställas.

§ 33.

Så snart fullmagterne undergått den i mom. 1 af nästföregående § föreskrifna granskning samt berättelse om förloppet dervid blifvit af chefen för Justitie-departementet, eller den i hans ställe förordnad är, meddelad Kamrarna, hvar i hvad dess ledamöter angår, begäre hvardera Kammaren ofördröjligen hos Konungen, medelst deputation, talman och vice talman, dem Konungen då för hvardera Kammaren, bland dess ledamöter, utnämner.

Då i något af de fall, som i 91, 93 och 94 §§ regeringsformen om-

Så snart Riksdagen sammanträdt och berättelse om förloppet af den i mom. 1 af nästföregående § föreskrifna granskning blifvit af chefen för Justitie-departementet, eller den i hans ställe förordnad är, meddelad Kamrarna, hvar i hvad dess ledamöter angår, låte Konungen för hvardera Kammaren tillkännagifva, hvilka bland dess ledamöter förordnats till talman och vice talman.

Då i något af de fall, som i 91, 92, 93 och 94 §§ regeringsformen

(Nuvarande lydelse.)

förmälas, Riksdagen på de i samma grundlags 95 § nämnde vederbörandes kallelse sammanträder, eger hvardera Kammaren att, inom sig, välja talman och vice talman.

Innan talmän äro förordnade eller valde, efter thy ofvan sägs, föres i hvardera Kammaren ordet af den derstädes närvarande ledamot, som de flesta riksdagar bevisat, och, der två eller flere ledamöter i lika många riksdagar deltagit, den af dem, som är till lefnadsåren äldst.

(Föreslagen lydelse.)

omförmälas, Riksdagen på de i samma grundlags 95 § nämnde vederbörandes kallelse sammanträder, eger hvardera Kammaren att, inom sig, välja talman och vice talman.

Innan talmän äro förordnade eller valde, efter thy ofvan sägs, föres i hvardera Kammaren ordet af den derstädes närvarande ledamot, som de flesta riksdagar bevisat, och, der två eller flere ledamöter i lika många riksdagar deltagit, den af dem, som är till lefnadsåren äldst.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 12,
Första Kammarens protokoll den 3 april,
Andra Kammarens protokoll den 3 april;

3:o) om ändring af § 34 riksdagsordningen.

Riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse.)

Konungen låter offentligen kungöra den af Honom för riksdags öppnande bestämda tid, som ej må utsättas senare än å femte söckendagen efter riksdags början. På den tid skola riksdagsmännen, sedan gudstjenst med dem hållen är, sammankomma på rikssalen, der Konungen eller, då Han så för godt finner, Statsministern eller annan Statsråds-

(Föreslagen lydelse.)

§ 34.

Konungen låter offentligen kungöra den af Honom för riksdags öppnande bestämda tid, som ej må utsättas senare än å andra söckendagen efter riksdags början. På den tid skola riksdagsmännen, sedan gudstjenst med dem hållen är, sammankomma på rikssalen, der Konungen eller, då Han så för godt finner, Statsministern eller annan Statsråds-

(Nuvarande lydelse.)

ledamot förer ordet. Vid detta tillfälle låter Konungen meddela lagtima riksdag berättelse om hvad i rikets styrelse sedan nästföregående lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, äfvensom till Riksdagen i två exemplar, deraf ett tillställes hvardera Kammaren, öfverlemna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, innefattande äfven förslag rörande sättet att genom bevillningar fylla hvad staten utöfver de ordinarie inkomsterna erfordrar; men om Riksdagen urtima är, kungöres för densamma anledningen till dess sammankallande och aflemnas de förslag och framställningar, hvilka skola blifva föremål för Kamrarnas öfverläggningar; Konungen dock obehaget att sedermera äfven andra förslag framställa.

Då Konungen, på sätt nu är sagdt, riksdag öppnat, framföre, vid samma tillfälle, Kamrarnas talmän till Konungen, i Kamrarnas namn, deras undersåtliga vördnad.

(Föreslagen lydelse.)

ledamot förer ordet. Vid detta tillfälle låter Konungen meddela lagtima riksdag berättelse om hvad i rikets styrelse sedan nästföregående lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, äfvensom till Riksdagen i två exemplar, deraf ett tillställes hvardera Kammaren, öfverlemna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, innefattande äfven förslag rörande sättet att genom bevillningar fylla hvad staten utöfver de ordinarie inkomsterna erfordrar; men om Riksdagen urtima är, kungöres för densamma anledningen till dess sammankallande och aflemnas de förslag och framställningar, hvilka skola blifva föremål för Kamrarnas öfverläggningar; Konungen dock obehaget att sedermera äfven andra förslag framställa.

Då Konungen, på sätt nu är sagdt, riksdag öppnat, framföre, vid samma tillfälle, Kamrarnas talmän till Konungen, i Kamrarnas namn, deras undersåtliga vördnad.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 13,
Första Kammarens protokoll den 3 april,
Andra Kammarens protokoll den 3 april;

4:o) om ändring af § 37 mom. 1 och § 45 riksdagsordningen.

Riksdagsordningen.

§ 37.

(Nuvarande lydelse.)

1. Å hvarje lagtima riksdag skola, inom åtta dagar efter dess öppnande, tillsättas: ett Konstitutionsutskott, ett Statsutskott, ett Bevillningsutskott, ett Bankoutskott samt ett Lagutskott. Dessa Riksdagens ständiga utskott skola bestå: Konstitutionsutskottet af tjugoo, Statsutskottet af tjugofyra, Bevillningsutskottet af tjugoo, Bankoutskottet af sexton och Lagutskottet af sexton ledamöter, hvilka hvardera Kammaren till halfva antalet inom sig väljer antingen omedelbart eller, om Kammaren så beslutar, genom electorer; ankommande på Kamrarnas sammanstående beslut att, när sådant finnes vara af nöden, tillsätta särskildt utskott för upptagande af fråga, som tillhör ständigt utskotts behandling, så ock att, derest utskott anmäler behof af förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

(Föreslagen lydelse.)

1. Å hvarje lagtima riksdag skola, inom sex dagar efter dess öppnande, tillsättas: ett Konstitutionsutskott, ett Statsutskott, ett Bevillningsutskott, ett Bankoutskott samt ett Lagutskott. Dessa Riksdagens ständiga utskott skola bestå: Konstitutionsutskottet af tjugoo, Statsutskottet af tjugofyra, Bevillningsutskottet af tjugoo, Bankoutskottet af sexton och Lagutskottet af sexton ledamöter, hvilka hvardera Kammaren till halfva antalet inom sig väljer antingen omedelbart eller, om Kammaren så beslutar, genom electorer; ankommande på Kamrarnas sammanstående beslut att, när sådant finnes vara af nöden, tillsätta särskildt utskott för upptagande af fråga, som tillhör ständigt utskotts behandling, så ock att, derest utskott anmäler behof af förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

§ 45.

Alla utskott skola inom fyra dagar från den, då de blifvit utsedda, sammanträda. De böra, så fort sig

Alla utskott skola inom två dagar från den, då de blifvit utsedda, sammanträda. De böra, så fort sig

(Nuvarande lydelse.)

göra låter, afgifva de yttranden, som på dem ankomma.

Har ledamot af utskott tre gånger å rad, utan laga förfall, från utskottets sammanträden sig afhållit, bör ordföranden hos vederbörande Kammare sådant anmäla, på det annan ledamot i utskottet må, i föreskrifven ordning, inväljas.

(Föreslagen lydelse.)

göra låter, afgifva de yttranden, som på dem ankomma.

Har ledamot af utskott tre gånger å rad, utan laga förfall, från utskottets sammanträden sig afhållit, bör ordföranden hos vederbörande Kammare sådant anmäla, på det annan ledamot i utskottet må, i föreskrifven ordning, inväljas.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 14,
Första Kammarrens protokoll den 3 april,
Andra Kammarrens protokoll den 3 april;

från riksdagen år 1896:

1:o) om ändring af 2 § 4:o och 3 § 10:o tryckfrihetsförordningen.

I.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. — — — — —
Att ej några ministeriella handlingar — — — — —
— — — — — femtio riksdaler.
— — — — —

4:o. — — — — —
Att ej några ministeriella handlingar — — — — —
— — — — — femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner för hären och flottan samt planer för deras sammandragning eller samverkan äfvensom sådana kartor, ritningar och beskrifningar angående rikets fäst-

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

ningsverk, minförsvar, militära positioner, kommunikationsleder och uppfinningar, hvilkas offentliggörande kan medföra våda för rikets säkerhet, ej må, utan Konungens särskilda tillstånd, utlemnas, sedan Konungen i Statsrådet fattat beslut, att dessa handlingar skola hållas hemliga; dock att härigenom Konstitutionsutskottets, Statsutskottets och Statrevisorernas rätt ej inskränkes. Den, som i tryck offentliggör sådan handling, straffes, der honom veterligt är, att den bör hemlig hållas, med fängelse från och med en månad till och med två år eller i ringare fall med böter från och med trettio- tre riksdaler sexton skillingar till och med trehundra-trettio-tre riksdaler sexton skillingar, och skriften konfiskeras.

— — — — —

II.

Tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. — — — — —
Att protokoll — — — — —
— — — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och nu gällande författningar utstaka, med-

4:o. — — — — —
Att protokoll — — — — —
— — — — — sexton skillingar.

Att ingen må tillåtas att, i andra fall än allmänna lagen och nu gällande författningar utstaka, med-

(Nuvarande lydelse.)

delas eller till tryck utlemna utdrag af kyrkoböcker eller af andra självården och kyrkodisciplinen rörande handlingar, i afseende på enskilda personers lefverne och seder, så vidt de lända dem till skada eller förklenande. Den häremot bryter, böte trettio tre riksdaler sexton skillingar.

— — — — —

(Föreslagen lydelse.)

delas eller till tryck utlemna utdrag af kyrkoböcker eller af andra självården och kyrkodisciplinen rörande handlingar, i afseende på enskilda personers lefverne och seder, så vidt de lända dem till skada eller förklenande; och att ej heller utdrag af det i riket inrättade straffregister må meddelas i andra fall, än gällande författning utstakar. Den häremot bryter, böte trettio tre riksdaler sexton skillingar.

— — — — —

III.

Tryckfrihetsförordningen.

§ 3.

10:o. Allt kungörande i tryck af hvad som hörer till statens å färde varande underhandlingar med främmande magter, eller eljest af Konungens, i sammanhang med dem, tillämnade beslut och afsigter, samt Dess ministrars, råds och sändebuds värf, om det ej sker med regeringens tillstånd, eller med officiel tillåtelse; förbrytelsen straffes enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

— — — — —

10:o. Allt kungörande i tryck af hvad som hörer till statens å färde varande underhandlingar med främmande magter, eller eljest af Konungens, i sammanhang med dem, tillämnade beslut och afsigter, samt Dess ministrars, råds och sändebuds värf, om det ej sker med regeringens tillstånd, eller med officiel tillåtelse; förbrytelsen straffes enligt allmän lag, och skriften konfiskeras; och kungörande i tryck, under krigstid eller vid krigsfara, af sådana underrättelser om krigsmagtens ställning eller rörelser eller om andra åtgärder eller

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

anstalter för försvaret, hvilkas offentliggörande Konungen i Statsrådet förbjudit. Den häremot bryter, straffes efter allmän lag, om gerningen är i den med straff belagd, men eljest med fängelse från och med en månad till och med två år eller i ringare fall med böter från och med trettiotre riksdaler sexton skillingar till och med trehundra-trettiotre riksdaler sexton skillingar, och skriften konfiskeras.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 7 och memorial n:o 15,

Första Kammarens protokoll den 18 april och den 7 maj,
Andra Kammarens protokoll den 25 april och den 9 maj;

2:o) om ändring af 50, 70, 72, 98, 109 och 111 §§ regeringsformen samt 32, 65, 68, 71 och 73 §§ riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Regeringsformen.

§ 50.

Riksdagen skall sammanträda i rikets hufvudstad, utom i de fall, då fiendens framträngande eller pest eller andra lika viktiga hinder göra det omöjligt eller för Riksdagens frihet och säkerhet vådligt. I dessa fall tillkommer Konungen att, efter samråd med Riksdagens Fullmäktige uti Banken och Riksgäldskontoret, annan riksdagsort utsätta och kungöra.

Riksdagen skall sammanträda i rikets hufvudstad, utom i de fall, då fiendens framträngande eller pest eller andra lika viktiga hinder göra det omöjligt eller för Riksdagens frihet och säkerhet vådligt. I dessa fall tillkommer Konungen att, efter samråd med de af Riksdagen valde Fullmäktige i Riksbanken och Fullmäktige i Riksgäldskontoret, annan riksdagsort utsätta och kungöra.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 70.

När i fråga om *Riksbankens styrelse och förvaltning, inkomster och utgifter*, Kamrarne stanna i stridiga beslut, skola Kamrarne derom hvar för sig rösta, såsom i nästföregående § sägs.

När, i fråga om *reglementariska föreskrifter för Riksbanken eller om Riksbankens inkomster och utgifter eller om ansvarsfrihet för Fullmäktige i Riksbanken*, Kamrarne stanna i stridiga beslut, skola Kamrarne derom hvar för sig rösta, såsom i nästföregående § sägs.

§ 72.

Riksbanken förblifver under Riksdagens egen garanti och vård, så att den ostörd må förvaltas af de Fullmäktige, Kamrarne dertill förordna, efter de ordningar, stadgar och reglementen, hvilka redan gjorda äro eller vidare af Riksdagen göras kunna. Riksdagen allena eger rätt att genom Banken utgifva sedlar, som för mynt i riket må erkännas. Dessa sedlar skola, vid anfordran, efter deras lydelse, med silfver eller guld af Banken inlösas.

Riksbanken förblifver under Riksdagens garanti samt förvaltas af dertill förordnade Fullmäktige, efter af Konungen och Riksdagen gemensamt stiftad lag.

Fullmäktige för Riksbanken skola vara sju, af hvilka Konungen för tre år i sänder förordnar en jemte en suppleant och de öfrige sex jemte tre suppleanter väljas af Riksdagen för tid och på sätt i riksdagsordningen sägs. Den af Konungen förordnade ordinarie ledamoten vare Fullmäktiges ordförande, men må ej utöfva annan befattning inom Riksbankens styrelse. Fullmäktig, som af Riksdagen vägrats ansvarsfrihet, skall afgå från sin befattning. De af Konungen för Fullmäktig eller suppleant meddelade förordnanden må återkallas, när Konungen så pröfvar skäligt.

Riksbanken allena eger rätt att utgifva sedlar, som för mynt i riket må erkännas. Dessa sedlar skola, vid anfordran, inlösas af Banken med guld efter deras lydelse.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 98.

I händelse Justitieombudsmannen, under det Riksdag är församlad, afsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden afgår, skall Riksdagen i embetet genast insätta den man, som blifvit till hans efterträdare utsedd. Skulle Justitieombudsmannens utsedde efterträdare, under riksdag, afsäga sig det erhållna förtroendet eller i justitieombudsmans-embetet insättas eller med döden afgå, utväljes, på ofvan stadgade sätt, en annan behörig man i hans ställe. Inträffar något af dessa fall emellan riksdagarne, skall Riksdagens rätt härutinnan genom *dess Fullmäktige i Banken och Riksgäldskontoret* utöfvas.

I händelse Justitieombudsmannen, under det Riksdag är församlad, afsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden afgår, skall Riksdagen i embetet genast insätta den man, som blifvit till hans efterträdare utsedd. Skulle Justitieombudsmannens utsedde efterträdare, under riksdag, afsäga sig det erhållna förtroendet eller i justitieombudsmans-embetet insättas eller med döden afgå, utväljes, på ofvan stadgade sätt, en annan behörig man i hans ställe. Inträffar något af dessa fall emellan riksdagarne, skall Riksdagens rätt härutinnan genom *de af Riksdagen valde Fullmäktige i Riksbanken och Fullmäktige i Riksgäldskontoret* utöfvas.

§ 109.

Lagtima Riksdag kan ej utan egen begäran upplösas förr än den varit fyra månader tillsammans, derest icke Konungen, såsom i riksdagsordningen sägs, förordnar om nya val till båda Kamrarne eller den ena af dem, i hvilka fall Riksdagen skall, med bibehållande af sin egenskap utaf lagtima, sammanträda å den tid inom tre månader från det Riksdagen blef upplöst, som Konungen bestämmer, samt må ej vidare af Konungen upplösas förr än efter fyra månader från det senare sammanträdet början.

Lagtima Riksdag kan ej utan egen begäran upplösas förr än den varit fyra månader tillsammans, derest icke Konungen, såsom i riksdagsordningen sägs, förordnar om nya val till båda Kamrarne eller den ena af dem, i hvilka fall Riksdagen skall, med bibehållande af sin egenskap utaf lagtima, sammanträda å den tid inom tre månader från det Riksdagen blef upplöst, som Konungen bestämmer, samt må ej vidare af Konungen upplösas förr än efter fyra månader från det senare sammanträdet början.

(Nuvarande lydelse.)

Urtima Riksdag eger Konungen, när Han för godt finner, åtskilja, och vare urtima Riksdag alltid upplöst innan tid för lagtima Riksdags sammanträde infaller.

Der så oförmodadt skulle hända, att Riksdag, när den afslutas, icke hade staten reglerat eller någon ny bevillning till bestämdt belopp sig åtagit, fortfare den förra statsregleringen och bevillningen intill nästa riksdag. Är åter bevillningens hela belopp bestämdt, men Kamrarne icke om fördelningen deraf ense, då skola, efter den fastställda bevillningssummans förhållande till den, som vid föregående riksdag blifvit fördelad, de i den sista bevillningsförordningen stadgade artiklar jemnliskt ökas eller minskas; och uppdrage Riksdagen *sine Fullmäktige i Banken och Riksgäldskontoret*, att en ny bevillningsförordning på sådan grund uppgöra och utfärda.

(Föreslagen lydelse.)

Urtima Riksdag eger Konungen, när Han för godt finner, åtskilja, och vare urtima Riksdag alltid upplöst, innan tid för lagtima Riksdags sammanträde infaller.

Der så oförmodadt skulle hända, att Riksdag, när den afslutas, icke hade staten reglerat eller någon ny bevillning till bestämdt belopp sig åtagit, fortfare den förra statsregleringen och bevillningen intill nästa riksdag. Är åter bevillningens hela belopp bestämdt, men Kamrarne icke om fördelningen deraf ense, då skola, efter den fastställda bevillningssummans förhållande till den, som vid föregående riksdag blifvit fördelad, de i den sista bevillningsförordningen stadgade artiklar jemnliskt ökas eller minskas; och uppdrage Riksdagen *åt de af Riksdagen valde Fullmäktige i Riksbanken och Fullmäktige i Riksgäldskontoret* att en ny bevillningsförordning på sådan grund uppgöra och utfärda.

§ 111.

Beskyllas riksdagsman för grof missgerning, må han ej i häkte kunna inmanas förr än, efter anställd ranssakning, domaren sådant skäligen pröfvat, så vida han ej å bar gerning funnen varder; dock gälle, om han, efter domstols kallelse, sig ej inställer, hvad allmänna lagen i thy fall stadgar. Ej må riksdagsman i andra fall, än som i denna och näst-

Beskyllas riksdagsman för grof missgerning, må han ej i häkte kunna inmanas, förr än, efter anställd ranssakning, domaren sådant skäligen pröfvat, så vida han ej å bar gerning funnen varder; dock gälle, om han, efter domstols kallelse, sig ej inställer, hvad allmänna lagen i thy fall stadgar. Ej må riksdagsman i andra fall, än som i denna och näst-

(Nuvarande lydelse.)

föregående § sagda äro, sin frihet beröfvas.

Riksdagens fullmäktige och revisorer kunna ej, i och för sin befattnings, emottaga befallningar utan af Riksdagen allena, och enligt dess instruktioner, ej eller till redo och ansvar ställas, utan efter Riksdagens beslut.

(Föreslagen lydelse.)

föregående § sagda äro, sin frihet beröfvas.

Fullmäktige i Riksbanken och i Riksgäldskontoret samt Riksdagens revisorer kunna ej, i och för sin befattnings, emottaga befallningar utan af Riksdagen allena, och enligt dess instruktioner, ej eller till redo och ansvar ställas, utan efter Riksdagens beslut.

Riksdagsordningen.

§ 32.

1. Den, som blifvit till riksdagsman vald, skall, första gången han efter valet till riksdag sig inställer, inför chefen för Justitie-departementet, eller den Konungen i hans ställe förordnar, sin fullmakt till granskning uppvisa å den dag Riksdagen sammanträder eller, om riksdagsman senare sig inställer, så snart derefter ske kan. Denna granskning, som skall ske i närvaro af *tre bland Fullmäktige i Rikets bank och tre bland Fullmäktige i Riksgäldskontoret*, har till föremål att undersöka, huruvida fullmagterne blifvit i föreskrifven form utfärdade, och skall vid den riksdag, för hvilken nya val af begge Kamrarnes eller enderas samtliga ledamöter egt rum, vara inom tre dagar fulländad, men vid andra riksdagar samma dag, då fullmagterne uppvisas.

1. Den, som blifvit till riksdagsman vald, skall, första gången han efter valet till riksdag sig inställer, inför chefen för Justitie-departementet, eller den Konungen i hans ställe förordnar, sin fullmakt till granskning uppvisa å den dag Riksdagen sammanträder eller, om riksdagsman senare sig inställer, så snart derefter ske kan. Denna granskning, som skall ske i närvaro af *tre bland de af Riksdagen valde Fullmäktige i Riksbanken och tre bland Fullmäktige i Riksgäldskontoret*, har till föremål att undersöka, huruvida fullmagterne blifvit i föreskrifven form utfärdade, och skall vid den riksdag, för hvilken nya val af begge Kamrarnes eller enderas samtliga ledamöter egt rum, vara inom tre dagar fulländad, men vid andra riksdagar samma dag, då fullmagterne uppvisas.

(Nuvarande lydelse.)

2. Hvardera Kammaren tillkommer dock sedan att pröfva behörigheten till riksdagsmannakallets utöfvande, ej mindre för sådana dess medlemmar, hvilkas fullmagter ej blifvit godkända, än afven för dem, emot hvilka eljest, till följd af denna grundlag, anmärkning förekommer. Den, om hvars riksdagsmannarätt fråga är hos Kammare väckt, bibehåller emellertid sin befattning såsom ledamot i Kammaren, intill dess han blifvit dertill obehörig förklarad.

(Föreslagen lydelse.)

2. Hvardera Kammaren tillkommer dock sedan att pröfva behörigheten till riksdagsmannakallets utöfvande, ej mindre för sådana dess medlemmar, hvilkas fullmagter ej blifvit godkända, än afven för dem, emot hvilka eljest, till följd af denna grundlag, anmärkning förekommer. Den, om hvars riksdagsmannarätt fråga är hos Kammare väckt, bibehåller emellertid sin befattning såsom ledamot i Kammaren, intill dess han blifvit dertill obehörig förklarad.

§ 65.

När i fråga om statsutgifter eller bevillning, eller *angående Riksbankens eller Riksgäldskontorets styrelse och förvaltning, inkomster och utgifter*, Kamrarne fatta stridiga beslut, som ej uppå vederbörligt utskotts förslag varda sammanjemkade, skola begge Kamrarne hvar för sig rösta om de olika beslut, hvori hvardera förut stannat; kommande den mening, som dervid erhåller de flesta ledamöters af båda Kamrarne sammanräknade röster, att gälla såsom Riksdagens beslut. För att vid sådan omröstning förekomma lika antal röster, skall i Andra Kammaren afläggas och förseglas en sedel, hvilken, i händelse de öfrige sammanräknade rösterna utfalla lika, öppnas och afgör frågan. Är plura-

När, i fråga om statsutgifter eller bevillning, eller *om reglementariska föreskrifter för Riksbanken, dess inkomster och utgifter, eller om ansvarsfrihet för Fullmäktige i Riksbanken, eller om Riksgäldskontorets styrelse och förvaltning, inkomster och utgifter*, Kamrarne fatta stridiga beslut, som ej uppå vederbörligt utskotts förslag varda sammanjemkade, skola begge Kamrarne hvar för sig rösta om de olika beslut, hvori hvardera förut stannat; kommande den mening, som dervid erhåller de flesta ledamöters af båda Kamrarne sammanräknade röster, att gälla såsom Riksdagens beslut. För att vid sådan omröstning förekomma lika antal röster, skall i Andra Kammaren afläggas och förseglas en sedel, hvil-

(Nuvarande lydelse.)

litet redan vunnit, bör den aflagda sedeln uppbruten genast förstöras.

(Föreslagen lydelse.)

ken, i händelse de öfrige sammanräknade rösterna utfalla lika, öppnas och afgör frågan. Är pluralitet redan vunnit, bör den aflagda sedeln uppbruten genast förstöras.

§ 68.

Till följd af regeringsformens 96 § skall hvarje lagtima Riksdag förordna en för lagkunskap och utmärkt redlighet känd man att hafva tillsyn öfver lagarnas efterlefnad af domare och embetsmän samt att inför den Riksrätt, som i bemålde grundlags 102 § till dess inrättning och göromål beskrifves, eller vid andra vederbörliga domstolar, i laga ordning tilltala dem, som i sina embetens utöfning anses af veld, mannan eller annan orsak hafva någon olaglighet begått eller underlåtit att sina embetspligter behörigen fullgöra.

Denne Riksdagens Justitieombudsman, hvilkens rättigheter och åligganden ytterligare så väl i regeringsformen som genom särskild instruktion utstakas, väljes af fyratioåtta för tillfället nämnde valmän, af hvilka hvardera Kammaren inom sig utser tjugofyra. Dessa valmän, hvilka böra till valförrättningen sammanträda samma dag, då de blifvit utsedde, och ej må åtskiljas förr än valet är fulländadt, skola först samfaldt, medelst slutna sedlar, hvar för sig föreslå den man, som de anse böra komma under omröstning. Falla

Till följd af regeringsformens 96 § skall hvarje lagtima Riksdag förordna en för lagkunskap och utmärkt redlighet känd man att hafva tillsyn öfver lagarnas efterlefnad af domare och embetsmän samt att inför den Riksrätt, som i bemålde grundlags 102 § till dess inrättning och göromål beskrifves, eller vid andra vederbörliga domstolar, i laga ordning tilltala dem, som i sina embetens utöfning anses af veld, mannan eller annan orsak hafva någon olaglighet begått eller underlåtit att sina embetspligter behörigen fullgöra.

Denne Riksdagens Justitieombudsman, hvilkens rättigheter och åligganden ytterligare så väl i regeringsformen som genom särskild instruktion utstakas, väljes af fyratioåtta för tillfället nämnde valmän, af hvilka hvardera Kammaren inom sig utser tjugofyra. Dessa valmän, hvilka böra till valförrättningen sammanträda samma dag, då de blifvit utsedde och ej må åtskiljas förr än valet är fulländadt, skola först samfaldt, medelst slutna sedlar, hvar för sig föreslå den man, som de anse böra komma under omröstning. Falla

(Nuvarande lydelse.)

dervid rösterna till mer än hälften på en man, är han behörigen vald. Äro åter rösterna så delade mellan flera, att sådan pluralitet för någon icke eger rum, anställs ny omröstning med slutna sedlar till antagande af den, som de flesta rösterna erhållit, eller, om han icke antages, af den, som näst honom blifvit af de flesta kallad o. s. v. Skulle, sedan alla omröstningarna sålunda försiggått, likväl ingen hafva erhållit den här föreskrifna pluralitet, anställs ny omröstning öfver alla dem, som vid den första omröstningen blifvit satte i fråga; skolande den, som erhållit de flesta rösterna, anses behörigen vald.

Valmännen böra vid samma tillfälle, då Justitieombudsman utses, och på enahanda sätt, välja en man af de egenskaper, som hos denne embetsman erfordras, för att honom efterträda, i fall han, innan nästa lagtima Riksdag anstält nytt val af Justitieombudsman, skulle med döden afgå, samt att utöfva embetet under den tid Justitieombudsmannen kan vara af svår sjukdom eller annat laga förfall derifrån hindrad.

I händelse Justitieombudsmannen, under det Riksdag är församlad, afsäger sig förtroendet, eller med döden afgår, insätter Riksdagen genast i embetet den man, som blifvit till hans efterträdare utsedd. Skulle Justitieombudsmannens utsedde efterträdare, under riksdag, afsäga sig det

(Föreslagen lydelse.)

dervid rösterna till mer än hälften på en man, är han behörigen vald. Äro åter rösterna så delade mellan fler af att sådan pluralitet för någon icke eger rum, anställs ny omröstning med slutna sedlar till antagande a, den, som de flesta rösterna erhållit, eller, om han icke antages, af den, som näst honom blifvit af de flesta kallad o. s. v. Skulle, sedan alla omröstningarna sålunda försiggått, likväl ingen hafva erhållit den här föreskrifna pluralitet, anställs ny omröstning öfver alla dem, som vid den första omröstningen blifvit satte i fråga; skolande den, som erhållit de flesta rösterna, anses behörigen vald.

Valmännen böra vid samma tillfälle, då Justitieombudsman utses, och på enahanda sätt, välja en man af de egenskaper, som hos denne embetsman erfordras, för att honom efterträda, i fall han, innan nästa lagtima Riksdag anstält nytt val af Justitieombudsman, skulle med döden afgå, samt att utöfva embetet under den tid Justitieombudsmannen kan vara af svår sjukdom eller annat laga förfall derifrån hindrad.

I händelse Justitieombudsmannen, under det Riksdag är församlad, afsäger sig förtroendet, eller med döden afgår, insätter Riksdagen genast i embetet den man, som blifvit till hans efterträdare utsedd. Skulle Justitieombudsmannens utsedde efterträdare, under riksdag, afsäga sig det

(Nuvarande lydelse.)

erhållna förtroendet eller i justitieombudsmansembetet insättas eller med döden afgå, utväljes på ofvan stadgade sätt en annan behörig man i hans ställe.

Inträffar något af dessa fall mellan riksdagarne, skall Riksdagens rätt härutinnan genom *dess Fullmäktige i Banken och Riksgäldskontoret* utöfvas.

(Föreslagen lydelse.)

erhållna förtroendet eller i justitieombudsmansembetet insättas eller med döden afgå, utväljes på ofvan stadgade sätt en annan behörig man i hans ställe.

Inträffar något af dessa fall mellan riksdagarne, skall Riksdagens rätt härutinnan genom *de af Riksdagen valde Fullmäktige i Riksbanken och Fullmäktige i Riksgäldskontoret* utöfvas.

§ 71.

Riksdagen skall genom fyratioåtta valmän, af hvilka hvardera Kammarerna inom sig utser tjugofyra, välja Fullmäktige att, jemlikt särskilda reglementen, Riksbankens och Riksgäldskontorets medel och tillhörigheter förvalta. Fullmäktige skola i hvardera verket vara sju och väljas å lagtima Riksdag för tiden från valet, till dess sådant val under tredje året derefter försiggått. Valen ske medelst slutna sedlar. Ordförande bland Fullmäktige väljes särskildt. Af de öfrige sex skola två årligen afgå. Då på en gång val af samtliga Fullmäktige eger rum, bestämmes genom lottning den ordning, i hvilken Fullmäktige, ordföranden undantagen, skola afgå. Afgående Fullmäktig kan återväljas. Har Fullmäktig före utgången af den bestämda tjänstgöringstiden afgått, eller har ansvarsfrihet honom vägrats, anställs val för den tid, som för honom återstått. Då val af ordförande i någotdera verket skall ega

1. De sex Fullmäktige i Riksbanken, hvilka enligt 72 § regeringsformen skola utses af Riksdagen, väljas å lagtima Riksdag för tiden från valet, till dess sådant val under tredje året derefter försiggått. Två af de utaf Riksdagen utsedde Fullmäktige skola årligen afgå. Har af Riksdagen utsedd Fullmäktig före utgången af den bestämda tjänstgöringstiden afgått, eller har ansvarsfrihet honom vägrats, anställs val för den tid, som för honom återstått.

2. Riksdagen skall jemväl välja Fullmäktige att, jemlikt särskildt reglemente, förvalta Riksgäldskontorets medel och tillhörigheter. Dessa Fullmäktige skola vara sju och väljas å lagtima Riksdag för tiden från valet, till dess sådant val under tredje året derefter försiggått. Ordförande bland Fullmäktige väljes särskildt. Af de öfrige sex skola två årligen afgå. Har Fullmäktig före utgången

(Nuvarande lydelse.)

rum, utses denne före öfrige Fullmäktige. Val för längre tjänstgöringstid verkställas före val för kortare.

Fullmäktige välje sjelfve bland sig vice ordförande; egande den, som bland Fullmäktige förer ordet, afgörande röst, derest i frågor, som hos Fullmäktige komma under omröstning, rösterna för två skiljaktiga meningar utfalla lika.

(Föreslagen lydelse.)

af den bestämda tjänstgöringstiden afgått, eller har ansvarsfrihet honom vägrats, anställas val för den tid, som för honom återstått. Då val af ordförande eger rum, utses denne före öfrige Fullmäktige.

3. Val af Fullmäktige i Riksbanken och i Riksgäldskontoret verkställas genom fyratioåtta valmän, af hvilka hvardera Kammarerna inom sig utser tjugofyra. Valen ske med slutna sedlar. Val för längre tjänstgöringstid verkställas före val för kortare. Afgående Fullmäktig kan återväljas.

4. Fullmäktige välje sjelfve bland sig vice ordförande; egande den, som bland Fullmäktige förer ordet, afgörande röst, derest i frågor, som hos Fullmäktige komma under omröstning, rösterna för två skiljaktiga meningar utfalla lika.

§ 73.

På samma gång och på lika sätt, som Fullmäktige och Revisorer enligt föregående två §§ utses, tillsättas jemväl suppleanter, att, vid inträffande förfall för dem, träda i deras ställen, nemligen för Fullmäktige i Riksbanken tre, för Fullmäktige i Riksgäldskontoret likaledes tre och för hvarje års revisorer sex.

På samma gång och på lika sätt, som Fullmäktige och Revisorer enligt föregående två §§ af Riksdagen utses, tillsättas jemväl suppleanter, att, vid inträffande förfall för dem, träda i deras ställe, nemligen för de af Riksdagen valde Fullmäktige i Riksbanken tre, för Fullmäktige i Riksgäldskontoret likaledes tre och för hvarje års revisorer sex.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 9 och memorial n:o 16,

Första Kammarernas protokoll den 29 april och den 8 maj,
Andra Kammarernas protokoll den 25 april och den 9 maj;

3:o) om ändring af § 17 regeringsformen.

Regeringsformen.

§ 17.

(Nuvarande lydelse.)

Konungens domsrätt skall uppdragas minst tolf, högst *adertton*, af Honom utnämnda, lagkunniga män, hvilka fullgjort hvad författningarne föreskrifva dem, som uti domarembeten må nyttjas, samt i sådana värf ådagalagt insigt, erfarenhet och redlighet. De kallas Justitieråd och utgöra Konungens Högsta domstol. Deras antal må ej ökas utöfver tolf, så vida ej Konungen och Riksdagen, i den ordning 87 § 1 mom. stadgar, besluta, att Högsta domstolen skall på afdelningar arbeta; och varde, i sådant fall, så väl justitierådens antal inom ofvan föreskrifna gränser, som ärendenas fördelning mellan afdelningarna i samma ordning bestämda.

(Föreslagen lydelse.)

Konungens domsrätt skall uppdragas minst tolf, högst *tjuo*, af Honom utnämnda, lagkunniga män, hvilka fullgjort hvad författningarne föreskrifva dem, som uti domarembeten må nyttjas, samt i sådana värf ådagalagt insigt, erfarenhet och redlighet. De kallas Justitieråd och utgöra Konungens Högsta domstol. Deras antal må ej ökas utöfver tolf, så vida ej Konungen och Riksdagen, i den ordning 87 § 1 mom. stadgar, besluta, att Högsta domstolen skall på afdelningar arbeta; och varde, i sådant fall, så väl justitierådens antal inom ofvan föreskrifna gränser, som ärendenas fördelning mellan afdelningarna i samma ordning bestämda.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 14,
Första Kammarens protokoll den 7 maj,
Andra Kammarens protokoll den 9 maj;

4:o) om ändring af §§ 1 och 5 tryckfrihetsförordningen.

Tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse.)

§ 1.

(Föreslagen lydelse.)

5:o. Privilegier å boktryckeri skola ej erfordras, utan stånde hvar

5:o. Privilegier å boktryckeri skola ej erfordras, utan stånde hvar

(Nuvarande lydelse.)

och en fritt att, utan hinder af någon särskild författning, äldre privilegier eller något boktryckerireglemente, samt utan att vara underkastad någon skråordning, anlägga sådana tryckerier, af hvad beskaffenhet eller vidd honom tjenligt synes, *uti stad eller inom ett afstånd derifrån af högst en half mil.*

Då ett boktryckeri sälunda utom stad anlägges, skola, i alla mål, som boktryckningen röra, boktryckare, arbetare i tryckeriet samt der tryckta skrifter författare och utgifvare lyda under stadens rätt.

Den ett nytt boktryckeri inrättar
— — — — innehåll och skrifart.
— — — — —

(Föreslagen lydelse.)

och en fritt att, utan hinder af någon särskild författning, äldre privilegier eller något boktryckerireglemente, samt utan att vara underkastad någon skråordning, anlägga sådana tryckerier, af hvad beskaffenhet eller vidd honom tjenligt synes, *uti stad eller köping; Konungen obetaget att tillåta inrättande af boktryckeri äfven å annan ort.*

Då boktryckeri anlägges å ort, som lyder under landsrätt, skola i alla mål, som boktryckningen röra, boktryckare, arbetare i tryckeriet samt der tryckta skrifter författare och utgifvare lyda under rådstufvurätten i närmaste inom länet belägna stad, der sådan rätt finnes.

Den nytt boktryckeri inrättar
— — — — innehåll och skrifart.
— — — — —

§ 5.

6:o. Förbrytelser emot denna lag upptagas vid allmän underrätt i den stad, der boktryckeriet, ifrån hvilket den åklagade skriften utkommit, anlagd är eller, på sätt i § innehåller, vid anläggandet anmaldt blifvit. I Stockholm sker detta upptagande vid första allmänna underrätt; i öfriga städer, der första och andra underrätt finnas, vid den sistnämnda; akademiernas jurisdiktionsrätt, enligt deras konstitutioner, dock oförkränkt. Stämningstid vare i allt fall, ehvad tryckeriet inom eller, på sätt nys-

6:o. Förbrytelser emot denna lag upptagas vid rådstufvurätten i den stad, der skrift, som föranledt åtal, blifvit tryckt, eller, om den blifvit tryckt å ort, som lyder under landsrätt, vid rådstufvurätten i närmaste inom länet belägna stad. Stämningstiden vare åtta dagar, om boktryckeriet är beläget i stad, der rådstufvurätt finnes, men i annat fall fjorton dagar. Uppstår fråga om boktryckares eller författares af en tryckt skrift tilltalande eller hörande, böra han eller de vid rätten personligen

(Nuvarande lydelse.)

nämnde § utstakar, utom staden är beläget, enahanda, och förhålles dermed, som, om stämningstid i staden, lag säger. Uppstår fråga om boktryckares eller författares af en tryckt skrift tilltalande eller hörande, böra han eller de vid sådan rätt personligen till svars stånda, men åtnjute i öfrigt deras rättegångsförmåner, enligt allmän lag och särskilda författningar, uti allt hvad genom detta förordnande icke uttryckligen annorlunda stadgadt är.

8:o. Finner chefen för Justitiedepartementet eller hans ombud sig befogad, att, på de grunder för qvarstad å tryckt skrift, här ofvan stadgade äro, förordna eller äska, det någon skrift med qvarstad beläggas må, vare han eller det berättigad att i Stockholm, genom biträde af Öfverståthållareembetet, och i öfriga städer samt orterna, medelst skyndsam handräckning, som ej får vägras af den magistrat, hvarunder boktryckeriet, enligt § 1, lyder, sådan qvarstad erhålla; börande öfver förloppet af qvarstadsförrättningen och orsakerna dertill, samt i afseende på den åklagade skriften, om och huru många exemplar då ännu finnas uti boktryckarens värjo, anteckning trefaldt författas, hvaraf den ena tillställas chefen för Justitiedepartementet eller hans ombud, den andra magistraten och den tredje boktryckaren. Magistraten vare pliktig att, vid an-

(Föreslagen lydelse.)

till svars stånda, men åtnjute i öfrigt deras rättegångsförmåner, enligt allmän lag och särskilda författningar, uti allt hvad genom detta förordnande icke uttryckligen annorlunda stadgadt är.

8:o. Finner chefen för Justitiedepartementet eller hans ombud sig befogad, att, på de grunder för qvarstad å tryckt skrift, här ofvan stadgade äro, förordna eller äska, det någon skrift med qvarstad beläggas må, vare han eller det berättigad att sådan qvarstad erhålla medelst skyndsam handräckning, som ej får vägras af vederbörande Konungens Befallningshafvande, magistrat eller kronobetjent; börande öfver förloppet af qvarstadsförrättningen och orsakerna dertill, samt i afseende på den åklagade skriften, om och huru många exemplar då ännu finnas uti boktryckarens värjo, anteckning trefaldt författas, hvaraf den ena tillställas chefen för Justitiedepartementet eller hans ombud, den andra magistraten i den stad, under hvilkens rådstufvurätt boktryckeriet, enligt § 1, lyder, och den tredje boktryckaren. Magistraten vare pliktig att, vid ansvar såsom

(Nuvarande lydelse.)

svar såsom för embetsförsummelse, med näst afgående post, en afskrift af denna anteckning till Justitiekansleren insända. I Stockholm varde samma anteckning, genast eller sist inom nästföljande dags utgång, till Justitiekansleren aflemnad. Justitiekansleren må sedermera, i Stockholm, inom åtta dagar, och i landsorterna, allrasist inom trenne veckor, efter det qvarstaden lagd blifvit, hafva hänvist målet till vederbörlig domstol och aktor förordnat, då domstolen, sist inom åtta dagar, må pröfva, om qvarstaden skall ega bestånd. Sker det ej, och är icke qvarstad inom en månad häfven, ege boktryckare rätt, i enahanda ordning, som handräckning af magistraten till qvarstadens beläggande meddelad blifvit, att fordra dess brytande, hvilket icke vägras må, vid ansvar af embetets förlust. Chefen för Justitie-departementet — — — — — erhållas.

12:o. I frågor om qvarstad böra, i sådant fall, *Konungens Befallningshafvande och vederbörande magistrater* ovägerligen och vid ansvar biträda; dock må — — — — — inlemnad.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande n:o 8,
Första Kammarens protokoll den 18 april,
Andra Kammarens protokoll den 25 april.

Stockholm den 12 februari 1897.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.

Bih. till Riksd. Prot. 1897. 3 Saml. 1 Häft.

(Föreslagen lydelse.)

för embetsförsummelse, med näst afgående post, en afskrift af denna anteckning till Justitiekansleren insända. I Stockholm varde samma anteckning, genast eller sist inom nästföljande dags utgång, till Justitiekansleren aflemnad. Justitiekansleren må sedermera, i Stockholm, inom åtta dagar, och i landsorterna, allrasist inom trenne veckor, efter det qvarstaden lagd blifvit, hafva hänvist målet till vederbörlig domstol och aktor förordnat, då domstolen, sist inom åtta dagar, må pröfva, om qvarstaden skall ega bestånd. Sker det ej, och är icke qvarstad inom en månad häfven, ege boktryckare rätt, i enahanda ordning, som handräckning till qvarstadens beläggande meddelad blifvit, att fordra dess brytande, hvilket icke vägras må, vid ansvar af embetets förlust. Chefen för Justitie-departementet — — — — — erhållas.

12:o. I frågor om qvarstad böra, i sådant fall, *vederbörande Konungens Befallningshafvande, magistrat eller kronobetjent* ovägerligen och vid ansvar biträda; dock må — — — — — inlemnad.